

A magyar zsidók alijázásához kérte az EMIH Netanjahu segítségét

Az izraeli miniszterelnök látogatása utolsó napján fogadta a zsidó vezetőket

Az EMIH és az országosan hozzá tartozó vallási és civil zsidó szervezetek közleményben köszönték meg Benjamin Netanjahu izraeli miniszterelnök magyarországi látogatását, mellyel „kifejezte a magyar zsidóságnak, hogy a múlt fájdalmait nem felejtve, de a jövőbe nézve részese lehet a magyarországi zsidó reneszánsznak.” – áll a közleményben. – „Az a tény, hogy Izrael miniszterelnöke, aki egyben a világ egyik legfajtsúlyosabb állami vezetője és politikus, ilyen meleg fogadtatásban részesült, és a kritikai hangok ellenére képviselte Izrael és a zsidó nép értékrendjét és érdekeit, mindenképp fontos pozitív történelmi esemény mind a magyarság, mind Izrael életében.”

A háromnapos látogatás sűrű programjának záróakkordjaként az izraeli miniszterelnök magánbeszélgetésen fogadta a zsidó közösség vezetőit. A megbeszélésen Köves Slomó, az

EMIH vezető rabbija megköszönte neki a látogatást, egyben emlékeztette a lubavicsi Rebbe szavaira – amelyeket maga Netanjahu idézett fel négy évvel ezelőtt az ENSZ közgyűlésen tartott beszédében – „egy sötét házba mész (ENSZ), ahol sok ellensége van Izraelnek, de tudd, hogy ha egy gyertyát meggyújtasz, akkor egy kis fény is elűzi a sötétséget.” Köves rabbi kifejezte, hogy megítélése szerint Netanjahu budapesti látogatása egy ilyen gyertyagyújtás volt. Ennek a fénygyújtásnak és a magyar zsidó reneszánsznak a jegyében Köves rabbi a két hete kiadott Talmud kötetet ajándékozta a miniszterelnöknek. Netanjahu megköszönte az ajándékot és érdeklődött a kiadás körülményeiről.

A szűk körű megbeszélésen Köves Slomó rabbi egy fontos gyakorlati témát is felvetett, „amely nagyon sok Izraelbe alijázni kívánó zsidó lehetőségeit

korlátozza.” Mint mondta, az izraeli visszatérési törvény korlátozása miatt azok a magyar zsidók, akiknek a nagyszülei, dédszülei a '20-as, '30-as években az akkori zsidótörvények miatt kikerestek, elveszítik az alijához való jogukat. Ez a kitétel akaratlanul is elveszi sok tízezer magyar zsidótól a lehetőséget, hogy Izraelben állampolgársághoz jusson. „A törvény figyelmen kívül hagyja – mondta Köves rabbi –, hogy Magyarországon szinte egyedülként az akkori Európában már a 20-as évektől életbe léptek zsidótörvények.” Köves rabbi elmondta, hogy ebben az ügyben már több Kneszet képviselőhöz, az Izraeli Főrabbinátushoz és a Szochnuthoz is fordultak már, de mindeddig nem jártak sikerrel. Netanjahu meglepetten értesült erről a problémáról, és arra kérte jelenlévő főtanácsadóit, hogy „nézzenek utána az ügynek a lehetséges megoldás érdekében”.

Regisztrálj a Judaizmus Gyorstalpalóra!

Szeretnél jobban megismerni a zsidó hagyományokkal és átfogó képet kapni a zsidó történelemről, vallásról? Két hét alatt elsajátítanád a héber olvasás alapjait? Bekapcsolódnál a zsidó közösségi élet vérkeringésébe? A ZSTSZ – Judaizmus Gyorstalpaló nyári szemeszterén a helyed!

IDŐPONTVÁLTOZÁS:

2017. aug. 20-szept. 1.

Jelentkezés: posta@zsido.com,
268-01-83

Sóletfesztivál 2017

Idén is megrendezi az EMIH nagyszerű sóletfesztiválját. Az izgalmas programokkal és vásárral egybekötött rendezvényen megköszönhetjük a világ különböző tájairól érkezett sóleteket.

**Időpont: 2017. augusztus 27.,
11-21 óráig**

Helyszín:

Budapest, Kazinczy utca

Kezdődik a 9 nap

Áv hónap első kilenc napja, mely idén július 24-augusztus 2-án délig tart, az előző két hét gyászának folytatása súlyosabb formában. Nem mulatunk, nem eszünk húst, nem iszunk bort: a jeruzsálemi Szentélyek évezredekkel ezelőtti pusztulását siratjuk. Vannak, akik ilyenkor az elsőszülöttek bőjtjéhez hasonlóan, egy *Szium mászechettel* (egy talmudi traktátus tanulásának befejezése) váltják ki a gyászt, és a micva-étkezésnél esznek húst, vagy isznak bort. Chábád szokás minden napon *sziumot* rendezni, húsevés nélkül. A szokásnak az az idézet az alapja, hogy „Cion jog által váltatik meg és megtérői jótékonykodás által” (*Jesájá* 1:27.), vagyis minél több Tóratanulás és jótékonykodás által lehet megváltani Izraelt, segíteni a Messiás eljövételét.

Hetiszakasz

A nép hadba vonul

Ezen a héten két hetiszakasz olvasunk. *Mátot* (4Mózes 30:2–32:42.) szakasza elsősorban a fogadalmak érvényességéről, majd a Midján elleni büntető-expedícióról szól. Utána össze-számolják a zsákmányt, és abból odadják a kohanitáknak és a levitáknak a nekik járó részt. Ezek után a hadsereg tisztjei és katonái önkéntesen adakoznak az általuk zsákmányolt ékszerekből, mivel a harcok során egyiküknek sem esett bántódása. Ezután Reuvén és Gád törzsei azt kérik, adják nekik a Transzjordániában

elfoglalt területeket, ahol dús legelők vannak, és ne kelljen átkelniük a Jordánon. Mózes először felháborodik kérésükön, majd beleegyezik kérésükbe azal a feltétellel, hogy a két törzs harc képes férfiai vegyenek részt az honfoglaló háborúban.

A negyedik könyv utolsó szakasza – *Mászé* (4Mózes 33–36.) – a pusztaságbeli 40 éves vándorlás térképét rajzolja meg, felsorolja a vezetők névsorát, akik majd az Országot felosztják a törzsek között és megismétli a menedékvárosok kijelölésének kötelességét.

Zsidó híradó

Sara Netanjahu: Chábád iskolában dolgozom

Az izraeli miniszterelnöki látogatás és a *Benjamin Netanjahu* személyét övező érdeklődés fényében kevesebb figyelem fordult feleségére, *Sara Netanjahura*, aki az izraeli rossz nyelvek szerint nem kevésbé befolyásos, mint férje.

Kedd délben a magyar miniszterelnök által az izraeli delegáció részére adott szűk körű ebéden Orbán Viktor miniszterelnök és felesége, Lévai Anikó mutatta be Köves Slomó rabbist a Netanjahu házaspárnak. Sara Netanjahu örömmel konstatalta, hogy Magyarországon is jelentős munkát végez a Chábád. Rögtön elárulta, hogy hosszú, évtizedes sze-

mélyes múltra tekint vissza a Chábáddal való kapcsolata.

„Iskolapszichológus vagyok, az egyetlen olyan miniszterelnök-feleség az izraeli történelemben, aki elnöknéként is folytatam a civil munkámat. Húsz éve dolgozom a Chábáddal a Bét Cháná iskolában Jeruzsálemben” – mondta, majd rögtön hozzátette: „A Chábád kiváló emberekből áll, elévülhetetlen érdemeik vannak az oktatás terén.”

A rövid beszélgetés végén Köves rabbi sok egészséget és erőt kívánt neki és férjének az Izraelért és népéért folytatott áldozatos munkájához és egyben megköszönte a magyarországi látogatást.

A sivatagi vándorlás 42 megállója

Ezen a héten két szakaszt olvasunk fel a Tórából, a *Mátot*-ot, és a *Mászét*. Ennek második része, a *Mászé* a zsidó nép azon 42 állomásos útjáról számol be, melyet az egyiptomi kivonulás, és a Szentföldre lépés között tett meg.

A hetiszakasz első pászukja azt mondja: „Ezek Izrael fiainak kivonulása, akik kivonultak Egyiptom országából” (4Mózes 33:1)

Vajon miért így fogalmaz a Tóra? Hiszen útjuk során csak egyszer vonultak ki Egyiptom országából, utána meg minden alkalommal onnan, ahová előzőleg megérkeztek.

Addig, amíg valaki nem érte el kitűzött célját az életben, addig spirituális értelemben olyan, mintha még mindig Egyiptomban lenne. Egy másik megközelítés szerint a pászuk rendelkezik még egy színtérrel. A zsidó ember életét is fel lehet fogni egyfajta utazásnak. Sőt, minden zsidó élete felosztható erre a 42 állomásos útra.

Egyiptom héber megfelelője *Micráim*, ami a héber *mecár* (מצר) szóból ered. Ez korlátot jelent, szűk helyet, olyat, ahol nincs elegendő mozgáster. Időnként minden ember-

nek meg kell élnie élete során, hogy ilyen helyzetben van. Mikor azt érezzük nincs választási lehetőségünk, mikor lehetetlennek érezzük, hogy kiválasszuk a helyes utat. Amikor sikerül valahogy felülkerekedni egy ilyen helyzeten, azt érezzük, hogy újra „tágas térben” vagyunk, ahol jó döntéseket tudunk hozni, s magunkat kifújva azt mondhatjuk: „ezen is túljutottam.”

Isten életünk minden napján valami új helyzetet produkál számunkra, amiben helyt kell állnunk. Van, hogy az út végtelennek tűnik. Elfáradunk, nem látjuk az értelmét.

Ekkor emlékeznünk kell: már utunk kezdete is Egyiptomból indult, egy szorult helyzetből. Csak úgy, mint mikor megszületünk. Amikor a hosszú utat követően a zsidó nép is eljutott végül Izraelbe, mi is eljutunk annak spirituális változatába, az eljövendő világba, amit a Messiás fog elhozni számunkra. Addig meg Isten kísér minket. Csakúgy, mint Egyiptomtól Izraelig.

Kovács Kristóf rabbinövendék cikke a lubavicsi Rebbe tanításai alapján

Imaidők a következő hétre:

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga (VI., Vasvári Pál u. 5.)

Vasárnap-péntek: 8:00: Reggeli ima; **Vasárnap-csütörtök:** 20:15: Délutáni-esti ima

Péntek: 18:30: **Tudományos módszerek? Bibliakritika és New Yorki-i „fantomrabbik”** (Oberlander Báruch előadása);

19:30: *Minchá* délutáni ima, *Kábálát Sábát*, majd *Kidus* és vacsora

Szombat: 8:45: Hetiszakasz-tanulás, 9:15: Reggeli ima, majd *Kidus*

20:15: Délutáni ima, majd *szeudá slisit*

Óbudai Zsinagóga (III., Lajos utca 163.)

Vasárnap és állami munkaszüneti napok: 10:00: Reggeli ima

Hétfő-péntek (munkanapokon): 6:30: Reggeli ima

Péntek: 19:00: Tanulás, 19:30: *Kábálát Sábát*, majd *Kidus*

Szombat: 9:15: Hetiszakasz a kabbala tükrében

10:00: Reggeli ima, majd *Kidus*

Velem és a Rebbével történt

Üzleti tanácsadás az üzletembernek

Első, 1966-os találkozásom előtt semmilyen kapcsolatom nem volt a Rebbével. Akkoriban komoly nehézségekkel kellett szembenéznem az üzlettársam váratlan és tragikus halála miatt. Már addig is sokat hallottam a Rebbéről, így amikor egy barátom azt tanácsolta, hogy beszéljek vele a problémámról, azonnal lecsaptam a lehetőségre. Londonból – ahol akkoriban könyvelőként dolgoztam – New Yorkba repültem. Hajnali kettőre szólt az időpontom. A találkozó előtt megkérdeztem Faivish Vogel Rabbit, akivel együtt utaztam: „Hogy kezdjek el a Rebbének egy ilyen bonyolult üzleti problémáról beszélni?” Ő azt mondta: „Írd le, mielőtt bemész hozzá, és hagyd, hogy elolvassa.” Így a találkozót megelőző napon mindent leírtam, nagyjából harminc oldal terjedelemben. Mikor beléptem a szobájába, átnyújtottam neki az írást. Már egy jó ideje olvasta, mikor belém öltött: „Miért vesztegetem ilyenekkel a Rebbe idejét? Képtelenség, hogy megértse ezeket az üzleti kérdéseket. Túl bonyolultak.” Aggodalmamat csak tetézte, hogy a Rebbe egyszer sem szakította meg az olvasást, hogy kérdést tegyen fel. Ám minél tovább olvasta, egyre erősebben kételkedtem benne, hogy értheti.

Mikor abbahagyta az olvasást, felém fordult és egy olyan kérdést tett fel, ami a szakterületem közepébe vágott. (...) Kezdtém rájönni, hogy a kérdésekkel és a válaszokkal azt akarja megmutatni, hogy tökéletesen érti az üzleti életet és az aktuális problémámat. Ezek után praktikus tanácsokat adott, hogy miként tudok felülkerekedni azon a helyzeten, ami akkor annyi aggodalommal töltött el. Erre korábban profi tanácsadók sem voltak képesek.

Szeretnék megosztani egy másik történetet is. Az eset nagyjából tíz évvel az első találkozásunkat követően történt és örök leckét tanított számomra. Éppen üzleti úton voltam Detroitban, ahol egy ember elkezdett kérdezősködni a

De ha valaki adna egyet, mindig feltenném.” Ezt hallva megígértem neki, hogy ha legközelebb Detroitban járok – nagyjából hat hét múlva –, hozok neki egy pár tfilint.

Még aznap este New Yorkba repültem és írtam egy leve-

Hat héttel később, a terveknek megfelelően Detroitba repültem, és újfent találkoztam az illetővel, akinek a tfilint küldtem. Megkérdeztem: „Most már raksz tfilint minden nap?” „Igen”, mondta. „És hadd meséljek el valamit: egyszer, mikor éppen haza felé tartottam az autóval, nagy dugóba ragadtam, és már úgy tűnt, hogy le fogom késni a tfilinrakás idejének a micváját. Ekkor úgy döntöttem, hogy leparkolom az autót és gyalog mentem haza. Úgy éreztem, hogy muszáj időben teljesítenem a micvát, ha ennyit jelentett neked, hogy én is rendszeresen rakjak tfilint.”

Szavai visszhangként idézték azokat, amiket a Rebbe írt nekem levelében. „Ha ez a zsidó látja, hogy milyen fontos neked, hogy azonnal megkapja a tfilint, akkor számára is különös jelentőséggel fog bírni ez a micva.”

Bentzion Rader

Mr. Bentzion Rader okleveles könyvelőként dolgozott Londonban közel negyven évig. 1966-tól ápolta személyes kapcsolatot a Rebbével. Három alkalommal adott interjút 2007 és 2010 között.

tfilinnel kapcsolatban. „Miért kell, hogy fekete legyen? Miért szögletes? Nem lehetne ovális?” Egy idő után én is feltettem a saját kérdésem: „Szoktál tfilint rakni?” „Nem”, mondta. „Akkor talán itt az ideje, hogy elkezd”, mondtam. „Hát, ha tényleg ilyen fontos, akkor gyere 6:30-ra a pékségbe, ahol dolgozom, és felteszem.”

Bár nem volt könnyű megoldani, elmentem a pékségbe, és a lisztes zsákok között segítettem neki feltenni a tfilint. Nagyon elcsodálkoztam, mikor láttam, hogy látszólag nincs szüksége segítségre, és pontosan tudja hogyan kell felhelyezni, s hogy melyik áldást kell elmondania. Az imakönyvet is folyékonyan olvasta. Mikor végzett, megkérdeztem: „Miért nem raksz tfilint minden nap?” „Mert nagyon drága, nem tudom megfizetni.

let a Rebbének, amiben beszámoltam a történetéről. A válasz azonnal érkezett: „Szerinted rendben van az, hogy egy zsidónak, aki húsz év után először rakott tfilint, hat hetet kell várnia, hogy ezt újra megtehesse? Még ma meg kéne vened neki. Ha nem tudod olyan hamar eljuttatni neki, amilyen hamar csak lehet, akkor neked kéne visszamenni Detroitba és személyesen meggyőződni róla, hogy késlekedés nélkül megkapja.” Tudtam, hogy a Rebbének igaza van. És bár nem kevés nehézséget és akadályt kellett legyőznöm, végül találtam egy pár tfilint, amit hitre megvettem, és az American Airlines-szal elküldtem. Addig vissza se repültem Londonba, míg meg nem bizonyosodtam felőle, hogy megkapta a tfilint, és jelentettem a Rebbének, hogy a küldetést teljesítettem.

Készült a lubavicsi Rebbe életét feldolgozó archívum videóinterjúja alapján.

Az archívum magyar nyelvű változata itt érhető el:

www.youtube.com/alubavicsirebbe

Napi bölcsesség

Kinek látnak minket mások?

Amikor a Mózes által kiküldött kémek visszajöttek Kánaán országából, jelentésükben az alábbiak is szerepeltek: „Hangyáknak éreztük magunkat előttük és így azok is voltunk az ő szemükben.” Mivel hangyák lettek a saját szemükben, a többiek is hangyának nézték őket.

Tzvi Freeman a lubavicsi Rebbe tanításai alapján

Kóser konyha Bárány tagine

tojás- és gluténmentes

A tagine észak-afrikai eredetű edény: széles, nem túlságosan mély alsó része, és jellegzetesen csúcsos fedele van, melyben az edényben keringő gőz lecsapódik, és víz formájában visszafolyik az ételre. Az edényben készült, elsősorban húsos egytálételeket is így nevezik.

1 kg szeletelt bárányhús
(lapocka)

fűszerek:

só, bors, kurkuma,
pirospaprika ízlés szerint

3 fej vöröshagyma
vékonyra szeletelve

1 fej fokhagyma

3 ek. étolaj

½ doboz konzerv
csicseriborsó

2 pohár száraz vörösbor

A húst alaposan befűszerezzük. Az olajat felforrósítjuk a tagine-ban, majd a hússzeletek mindkét oldalát hirtelen átsütjük rajta. Köré szórjuk a felszeletelt hagymát és fokhagymát, valamint a csicseriborsót. Nagy lángon, néhány perc alatt, kevergetve összepirítjuk a húst a zöldségekkel. Hozzáöntjük a bort, lefedjük a tagine tetejével, és egy óra alatt puhára pároljuk.

A lubavicsi rebbe és Izrael miniszterelnökei

Benjamin Netanjahu miniszterelnök budapesti látogatása kapcsán a *zsido.com* olyan különleges videókat tett közzé, melyek a lubavicsi rebbe, Menáchem Mendel Schneerson rabbi és Izrael Állam miniszterelnökeinek kapcsolatáról tanúskodik. Most ezekből adunk közre részleteket.

Menáchem Begin

megállapodása a Rebbével

„Eljöttem ma este nagy mesterrünkhöz, nagy tanítónkhoz, a lubavicsi rebbéhez, hogy áldását kérjük, mielőtt Washingtonba megyek találkozni Carter elnökkel a fontos megbeszélésekért, amiket tartani fogunk a Közel-Kelet jövőjéről.” – így

kezde a sajtó előtt tartott beszédét Menáchem Begin miniszterelnök – „Izrael népe, a zsidó nép örök nép és a sorsuk és jövőjük nem függ ... még a szabad világ vezetőjével való tárgyalástól sem. Mindazonáltal egy ilyen tárgyalásnak fontos hatása lehet a jövőre, ezért kértem a Rebbe áldását. Schneerson rabbi nagy ember Izraelben, mindannyian tiszteljük őt, mindannyian elfogadjuk az ítéletét. ... az áldása reméljük, megerősít minket ... az USA elnökével folytatandó tárgyalások során.”

„Hálás köszönetünk a miniszterelnöknek és rajta keresztül az Izrael földjén élő zsidóknak és a Szentföldön mindenkinek” – kommentálta a találkozót a Rebbe, aminek részleteiről azonban nem lehetett sokat megtudni: „Van egy régi szokás köztünk sok éve már – nem ez az első találkozásom Schneerson rabbival –, a Rebbével folytatott minden beszélgetésünk bizal-

mas.” – nyilatkozta Begin. Érdeemes megemlíteni, hogy Snéor Sázár államelnökkel történő találkozója is zárt ajtók mögött, a nyilvánosság kizárásával zajlott.

A zsidókat mozgatni kell

Ariel Saron így emlékezett a Rebbére: „Talán a Rebbe hitt a legerősebben a zsidók Isten adta erejében azok közül, akikkel valaha életemben találkoztam. ... Egyszer azt mondta nekem: «A zsidókat mozgatni kell, aktivizálni. Nem szervezésről beszélünk. Szervezés az, mikor néhány zsidó vezető összeül egy vacsorára és a következő nap az újság megírja,

hogy arra a következtetésre jutottak, hogy meg kell szervezni még egy közös vacsorát. De mikor a zsidó népről beszélünk, más megközelítésre van szükségünk. A zsidóknak vezetésre, irányításra van szükségük, meg kell mutatni nekik, mit kell véghezvinniük.»

Habár nem vagyok vallásos, számomra a zsidóságom a legfontosabb dolog az életben. Aggódok a zsidó emberek jövőjéért, és hiszek a zsidó oktatás fontosságában. Így nagyon megfogott, hogy számára is ez volt a legfontosabb küldetés: «Az identitásnak párosulnia kell tettekkel, hagyományörzéssel, parancsolatteljesítéssel. ... Min-

dig lehet többet és többet tenni, senki sem tökéletes. Én például nem teljesítek egy fontos parancsolatot. Nem élek Izrael földjén.» A Rebbe hitt abban, hogy a zsidóknak nem mások elismerését kell keresniük. A kapcsolatok nagyon fontosak, pláne nemzetközi szinten, de a legfontosabb dolog egy zsidónak saját zsidóságát megélni, annak megfelelni és nem másoknak.”

Benjamin Netanjahu küldetése az ENSZ-ben

Benjamin Netanjahu az elmúlt években ENSZ döntések kapcsán többször is felidézte 1987-es találkozóját a lubavicsi Rebbével, Menáchem Mendel Schneerson rabbi-val. Erre a bizonyos találkozásra – melyet sok másik követett – a Rebbe hívta magához Netanjahut, aki akkor kezdett el ENSZ nagykö-

vetként dolgozni Washingtonban. A Rebbe Szimchát Torá estéjén más egyebek mellett azt mondta neki az ENSZ-ről: „A hazugságok házába mész... Emlékezz, hogy egy tökéletesen sötét teremben, ha meggyújtasz egy kicsi gyertyát, azt a drága fényt messziről meglátja majd mindenki. A küldetésed, hogy gyújts egy gyertyát az igazságért és a zsidó népért.”

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary
1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183

www.zsido.com / info@zsido.com

Felelős kiadó: Oberlander Báruch rabbi

Főszerkesztő: Steiner Zsófia

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja el!

Munkatársak: Golubovics Martina,

Dénes Anna, Kovács Kristóf

Nyomdai előkészítés: Juhász Valéria

ISSN 1416-4604